

Reactie internetconsultatie Wet aanpassing Regeling dienstverlening aan huis 29 juli 2024/brLCR24-026

Een [uitspraak van de Centrale Raad van Beroep CRvB \(ECLI:NL:CRVB:2023:481\)](#) heeft behoorlijk wat losgemaakt. Dienstverleners die worden betaald uit een persoonsgebonden budget (pgb) en die minder dan vier dagen per week werken, mogen niet langer worden uitgesloten van WW. Deze groep viel tot deze uitspraak onder de Regeling dienstverlening aan huis (Rdah) die als doel had om de arbeidsmarkt voor persoonlijke dienstverlening te stimuleren en illegale arbeid te voorkomen. De CRvB heeft bepaald dat deze uitzondering niet moet gelden voor dienstverleners die uit een pgb worden betaald. Het grootste deel van de pgb-dienstverleners is vrouw waardoor uitsluiting van deze groep indirecte discriminatie van vrouwen is. De doelstelling van de Rdah (tegengaan van illegale arbeid) gaat niet op voor pgb-dienstverleners omdat een pgb vanuit de overheid wordt betaald.

De Landelijke Cliëntenraad (LCR) heeft benoemd in zijn [knelpuntenbrief 2023](#) wat de gevolgen van deze uitspraak zijn. Het voorstel voor de wet waarmee de Rdah moet worden aangepast is nu voorgelegd voor internetconsultatie en moet op 1 januari 2026 ingaan. Het gaat dan om toegang tot de sociale zekerheid (recht op WW, Ziektewet en Wia bij arbeidsongeschiktheid) en het krijgen van arbeidsrechten (loondoorbetaling bij ziekte, verlofregelingen, scholing, ontslag en de Wet flexibel werken).

Conclusie LCR

De LCR vindt het wetsvoorstel positief, maar legt de vinger op een aantal knelpunten:

- Budgethouders moeten **voldoende ondersteuning** krijgen omdat ze een salarisadministratie bij moeten gaan houden en ook verplichtingen hebben bij re-integratie van hun dienstverleners. Dat kan hen **op kosten jagen** en moet worden voorkomen.
- **Gastouders aan huis en informele zorgverleners** vallen onder de Rdah en horen ook gelijke arbeidsrechten en toegang tot werknemersverzekeringen te krijgen.
- Het is nu nog niet duidelijk wie voor de **extra kosten** van de nieuwe regeling opdraait tot het moment dat de wet op 1 januari 2026 ingaat. Het is goed om daar snel duidelijkheid over te geven om onzekerheid bij budgethouders te vermijden.
- Zorgverleners die vóór de uitspraak zijn uitgevallen en in **schrijnende situaties** terecht zijn gekomen, moeten ook recht krijgen op een tegemoetkoming of compensatie.

Wat verandert er?

1. **Salarisadministratie:** budgethouders die een pgb-dienstverlener in dienst hebben, worden verplicht een salarisadministratie te voeren. De SVB (Sociale VerzekeringsBank) doet dit voor budgethouders Wet langdurige zorg (Wlz), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugdwet. Wie een pgb-Zorgverzekeringswet (Zvw) heeft, kán de SVB deze administratie laten uitvoeren. Het is aan te bevelen om de SVB ook voor deze groep de administratie verplicht te laten uitvoeren om risico's voor de pgb-houder én pgb-dienstverlener te verminderen. Dit betekent anders een forse uitbreiding van de administratielast voor de pgb-houder.

2. **Ziekmelding:** de budgethouder moet ziekte van de pgb-dienstverlener melden bij de SVB. De budgethouder krijgt van SVB een aanvulling om én het loon door te kunnen betalen en vervangende zorg te kunnen inkopen. De arbodienst wordt geïnformeerd voor re-integratieactiviteiten.

3. **Risico's:** de budgethouder is verantwoordelijk voor re-integratieverplichtingen voor maximaal 104 weken (2 jaar) als de pgb-dienstverlener arbeidsongeschikt raakt. Die periode kan worden verlengd als de budgethouder zich niet voldoende heeft ingezet. De compensatie van het derde ziektejaar kan zelfs níet worden gegeven bij onvoldoende inzet. Dit is een groot financieel risico voor de kwetsbare groep budgethouders.

4. **Overgangperiode, wie betaalt?:** de wet moet op 1 januari 2026 ingaan. Dan worden er premies geheven voor werknemersverzekering. De pgb-dienstverleners met een arbeidsovereenkomst onder de Rdah zijn vanaf 16 december 2021 (datum uitspraak Rechtbank Rotterdam) verplicht verzekerd voor de werknemersverzekeringen. Hun geregistreerde arbeidsverleden wordt zo nodig gecorrigeerd. De grote vraag is: wie gaat dit betalen? Krijgen budgethouders een verhoging van het budget als hun pgb-dienstverlener arbeidsongeschikt is? Of draaien budgethouders op voor de kosten?

5. **Schrijnende gevallen:** De Rdah bestaat sinds 2007. Een grote groep pgb-dienstverleners heeft vóór de uitspraak van 16 december 2021 geen recht op werknemersverzekeringen. Als situaties binnen deze groep schrijnend zijn: hoe wordt daarmee omgegaan?

Wat verandert er niet?

Gastouders aan huis en zorgverleners die een familielid verzorgen (informele zorgverleners) krijgen geen toegang tot de werknemersverzekeringen. Voor de LCR wordt het onderscheid tussen de groepen onvoldoende gemotiveerd. In beide sectoren werken vooral vrouwen. De financiering lijkt erg op die van de pgb-dienstverlening. Alleen omdat SVB voor deze groepen de taken niet uit kan voeren, wordt als argument gegeven om de situatie voor gastouders aan huis zo te laten. Informele zorgverleners die een familielid verzorgen (volgens toenmalig [minister Van Gennip waren er in \(juni\) 2023 76.157 informele zorgverleners](#)) werken met de [zorgovereenkomst familielid van de SVB](#). Deze groep bestaat voor een groot deel uit vrouwen en zij worden uit een pgb betaald.

In totaal is deze groep ruim drie keer groter dan de groep pgb-dienstverleners met een arbeidsovereenkomst.